

Adviesraad Sociaal Domein Oegstgeest
p/a Gemeentehuis
Postbus 1270
2340BG Oegstgeest
E: wmoadviesraad@oegstgeest.nl

Datum: 7 augustus 2016

Advies Toezicht Wmo voor de Leidse regio

Geacht College,

Op 25 juli heeft de gemeente Oegstgeest aan de Adviesraad Sociaal Domein Oegstgeest verzocht om vóór 8 augustus advies uit te willen brengen over de definitieve inrichting van het Toezicht Wmo voor de Leidse regio.

De adviesraad voldoet graag aan dit verzoek en komt de volgende tien aanbevelingen.

1. Risico-gestuurd toezicht en meer tempo eerste bezoeken

De adviesraad is het eens met voorstel om risico-gestuurd toezicht als uitgangspunt te nemen, aangevuld met calamiteiten-toezicht in voorkomende gevallen. Ook om daarbij als start alle aanbieders te bezoeken. Daarbij lijkt het voorstel om dat binnen twee jaar te doen een te lange periode. Het lijkt beter en ook mogelijk, mede omdat de feitelijk werkzaamheden door de RGOD/GGD worden uitgevoerd, dit in het eerste jaar te doen.

Advies: neem risico-gestuurd toezicht als uitgangspunt, aangevuld met calamiteiten-toezicht in voorkomende gevallen. Maar bezoek alle aanbieders in hoger tempo: in het eerste jaar.

2. Differentiëren in toezicht aanscherpen

De adviesraad is het eens met voorstel om daarna te differentiëren naar gelang de bevindingen in de eerste ronde: frequenter toezicht waar dat nodig blijkt, minder frequent waar het oordeel positief is. Daarbij conform voorstel voor alle aanbieders minimaal iedere drie jaar een controle.

Advies: differentieer in frequenties en diepgang op basis van de resultaten van de eerste ronde zoals in het concept wordt voorgesteld. Maar blijf alert: het blijkt dat zorginstellingen door bezuinigingen soms binnen een jaar veel slechter presteren en van een goede score terugvallen op verscherpt toezicht.

3. Aspecten van onderzoek: breder begrip veiligheid

De adviesraad is het eens met de voorgestelde aspecten van het onderzoek: veiligheid, kwaliteit van de voorzieningen, cliënt gerichtheid en vakbekwaamheid van het personeel. Veiligheid wordt in het voorstel ingevuld als het veilig verstrekken van zorg in een veilige omgeving.

Advies: eens met de voorgestelde aspecten. Maar versta onder veiligheid ook valpreventie, brandveiligheid en voorkomen van ongewenste indringers.

4. Horizontaal toezicht, maar altijd eigen check bij cliënten

De adviesraad is het eens met het voorstel gebruik te maken van het zg 'horizontaal' toezicht. Echter, de voorgestelde uitwerking hiervan is (pagina 7, citaat:) "dat met bepaalde instellingen een convenant wordt afgesloten waarin de instelling zorgt voor een zodanig intern kwaliteitssysteem en daarover ook rapporteert aan de toezichthouder dat verder toezicht niet nodig is".

Advies: benut 'horizontaal' toezicht, maar ga niet uitsluitend af of het interne kwaliteitssysteem van de aanbieders. Voer in alle gevallen ook praktijkchecks uit bij de instellingen en hun cliënten.

5. Altijd bij calamiteiten rapport naar de wethouder

De adviesraad is het eens met het voorstel om wanneer daar aanleiding toe is ook calamiteit-gericht toezicht te houden. In de voorgestelde uitwerking staat dat bij ernstige tekortkoming (pagina 7, citaat:) *niet altijd* zal kunnen worden volstaan met overleg en overreding en zal, in een dergelijk geval, direct formeel rapportage worden opgemaakt naar de gemeente.

Advies: scherp dit voornemen aan. Rapporteer *in alle gevallen* formeel aan de gemeente. En doe dat aan de verantwoordelijke wethouder (aan de gemeente kan immers ook op ambtelijk niveau zijn).

6. Taken bij ROGD/GGD, verantwoordelijkheden bij wethouder

De adviesraad is het eens met het voorstel de directeur RDOG/GGD per 1 oktober te benoemen tot toezichthouder Wmo. Deze is gemachtigd namens hem deze taak door medewerkers van de RDOG te laten uitvoeren. Dit is een praktische oplossing die in meer gemeenten wordt toegepast.

Advies, stem in met de voorgestelde aanpak om de directeur RDOG/GGD per 1 oktober te benoemen tot toezichthouder Wmo. Scherp in het voorstel aan dat de verantwoordelijkheid daarbij bij de het college van B&W blijft. Taken kunnen worden uitbesteed, verantwoordelijkheden niet.

7. Per 2018 betrekken van cliënten , maar ook onderzoeksresultaten

De adviesraad is het eens met het voorstel cliënten te betrekken bij het opstellen van de plannen vanaf het jaarplan voor 2018.

Advies: stem in met het voorstel cliënten te betrekken bij het opstellen van de plannen vanaf 2018. Maak daarbij ook gebruik van andere bronnen, zoals onderzoeken en enquêtes op het sociaal domein, waaruit soms behoorlijke verschillen blijken tussen gemeenten en ga na wat daaraan ten grondslag ligt.

8. Ook toeleiding door Sociale wijkteams en JGT's onder toezicht

De adviesraad is het eens met het voorstel ook de ondersteuning door de Sociale wijkteams en soms JGT's onder het toezicht te laten vallen, maar niet om de toeleiding door deze teams naar de juiste zorg/ondersteuning hier buiten te laten.

Advies: stem in met het voorstel ook de Social wijkteams en JGT onder dit toezicht te laten vallen, maar: zowel de ondersteuning die deze teams zelf bieden, als ook de toeleiding door deze teams naar de juiste zorg/instelling.

9. Naast klachtenregeling ook vertrouwenspersoon

De adviesraad is het eens met het voorstel bij toetsingscriteria een 'klachtenregeling over gedragingen van de aanbieder jegens cliënten' op te nemen. De adviesraad signaleert dat dit toch

vaak een drempel inhoudt uit angst om de verhoudingen te verstoren

Advies: stem in met het toetsingscriterium om een klachtenregeling ingesteld te hebben. Maar vul dit aan met het criterium ook een vertrouwenspersoon te hebben benoemd waar cliënten en mantelzorgers vertrouwelijk hun verhaal kunnen doen. Uiteraard kan daarna alsnog worden besloten een klacht in te dienen.

10. Huiselijk geweld en mishandeling breed interpreteren

De adviesraad is het eens met het voorstel huiselijk geweld en (kinder)mishandeling tot de toetsingscriteria te rekenen. Het voorstel geeft aan dat het dan gaat om kennis, hulp en zorg in dergelijke situaties, niet om geweld door de aanbieder.

Advies, stem in met dit toetsingscriterium maar interpreteer het ruim: gebruikelijk wordt hieronder vooral fysiek geweld verstaan, maar emotionele druk en financiële benadeling door naaste familie blijkt steeds vaker een probleem.

Met vriendelijke groet,

namens de Adviesraad Sociaal Domein Oegstgeest,

Jan Nieuwenhuis, voorzitter

Adry Lodder, secretaris